# PŘEDMLUVA

Aktuální číslo časopisu *Acta Universitatis Carolinae Iuridica*, které dostáváte do rukou, má za cíl věnovat pozornost jedné ze zásadních právních otázek dnešní doby. Tou je záležitost vzájemné vazby vnitrostátního a evropského práva, nebo z jiného, obecnějšího úhlu pohledu propojení hodnot *suverenity* a *integrace.*

Tato otázka je na evropském kontinentu aktuální již velmi dlouho. Je dána od okamžiku vzniku duality moci, kdy se proti moci státu objevila konkurenční moc integrující na nadstátní úrovni. Historicky se všechny křesťanské státy usilující o svrchovanou moc musely ve větší nebo menší míře vyrovnávat s aspiracemi papeže a katolické církve o mocenskou dominanci nad nimi. V našem regionu se navíc v různých obdobích jednalo také o úsilí ryze světské, ztělesněné osobou římského krále či císaře. Nejedná se tedy o záležitost novou. Později měnící se svět jen zvýraznil skutečnost, že žádný stát nemůže fungovat zcela suverénně, bez interakcí se svými sousedy a dalšími členy mezinárodního společenství.

Princip suverenity jako nástroj zajištění a posílení státní existence nutně začal podléhat změnám. Ve světě, který je stále víc propojen vzájemnými vazbami různého druhu, musí suverenita získat také jiný obsah, má-li sloužit stále jako nástroj chránící, a nikoliv oslabující státní existenci. V okamžiku, kdy žádný stát není vlastními silami nezávisle na ostatních schopen zajišťovat své zájmy, musí být nutně suverenita doplněna o další prvek, kterým je nutnost spolupráce a zapojení státu do vzájemné mezinárodní kooperace, když pouze na této úrovni mohou být státní zájmy zajištěny.

To však není možné bez příslušného ústavního zmocnění, má-li platit princip svrchovanosti státu – v rámci demokratických republik, ale také *lidu* – alespoň jako základní východisko.

Na evropském kontinentu je situace v tomto směru v posledních šedesáti letech ještě výraznější. Rozšiřování a prohlubování procesu evropské integrace otevírá stále nové otázky proměny a realizace státní suverenity. S ohledem na výše uvedené podléhají změnám také ústavní řády jednotlivých zemí Evropské unie, včetně České republiky.

Jak se ukazuje v posledních letech, nejedná se zdaleka o proces uzavřený. Naopak, jsme svědky rozšiřování se integrace a užší spolupráce v dalších oblastech.

Autoři, kteří se podíleli na přípravě tohoto čísla časopisu *Acta Universitatis Carolinae Iuridica,* jsou přesvědčeni, že naznačené otázky si zasluhují odpovídající pozornost.

Není vyloučeno, že stávající ústavní a zákonný rámec upravující vztah českého právního řádu a práva Evropské unie bude muset být doplněn.

Články obsažené v tomto čísle se snaží být příspěvkem do takové diskuze. První část je věnována aktuálním problémům propojení českého právního řádu s právem Evropské unie, včetně úvah *de lege ferenda.* Druhá část popisuje přístup k evropské integraci – často dosti rozdílný – a jeho aktuální problémy ve vybraných státech Evropské unie. Jejich výběr byl veden zájmem zahrnout jednak nejvýznamnější členské státy (Británie, Francie a Německo), ovlivňující velmi výrazně podobu evropské integrace, jednak státy náležející do regionu střední Evropy, které mají velmi podobnou historickou zkušenost s integračními procesy, a také jednotlivě menší vliv uvnitř Evropské unie.

Věřím, že se popsaný záměr podařilo naplnit.

*JUDr. Jan Kudrna, Ph.D.*